

Lopen op hollende wolken

TEKST: Simon(e) van Saarloos

REGIE: Nina Spijkers

BEGELEIDING: Rik van den Bos

Huiskamer. Aan tafel zit Fanny, in pyjamabroek en met een boek. Boy is in de keuken bezig; slechts een deel van de keuken is zichtbaar – een horizontaal venster op borst/ooghoogte. Achter de eettafel hangt een groot scherm of een muur waarop kan worden geprojecteerd.

BOY (*vanuit de keuken*)
Je telefoon gaat

FANNY *pakt telefoon (er komt geen geluid uit) kijkt naar het scherm en legt haar telefoon weer weg*

BOY (*loopt heen en weer tussen keuken en tafel. Schikt kaarsen, haalt papieren en boeken weg*)
Heb je de vlog van X gezien?

FANNY (*trekt Boy naar zich toe*)
Nog even deze paar bladzijden baby
Ik heb zo'n hongerrrr

BOY
Hongerrrrrr
Je zou even naar haar laatste filmpje kunnen kijken

FANNY
Maar ze is zo hier

BOY
Ja daarom, sociale voorbereiding
Het is toch aardig om een beetje te weten
waar ze mee bezig is? X vergeet nooit iets

FANNY
Ben jij bang voor haar, een beetje?
X met haar driedubbele bewustzijn

BOY
ik denk vooral dat je het thema interessant zult vinden
gezien je onderzoek

FANNY
mijn onderzoek
waar niemand voor betalen wil

BOY

Je onderzoek
waar X geïnteresseerd naar vragen zal

FANNY

Ben je een beetje bang voor haar
– dat je je betrappt of gezien voelt?
Volgens mij werken sommige hersenen gewoon zo
Sommige mensen onthouden namen, anderen niet
Wie geen namen onthoudt is niet per se onaardig

Boy (*zet laptop neer*)

Jij praat biologie als het je schikt

FANNY

Just saying she likes us

BOY

Onze eerste date, dacht jij toen dat ik je leuk vond?

FANNY

Ja, je had mij toch zelf naar rechts geswiped

BOY *wijst naar het boek dat FANNY leest: The End of Men*

Jij bewijst het bestaan van privilege zoals Hanna Rosin
bewijst dat feminisme belangrijk is

FANNY

Hé heb je dees nu ook alweer gelezen
nog voor ik er zelf aan kon beginnen

BOY

De respons die op ieder artikel over feminisme volgt
de weerstand die elke feministische stem oproept
bewijzen keer op keer dat feminisme nodig is
Zoiets
Zoiets toch?

FANNY wappert met haar hand er komen walmen uit de keuken

BOY (*nu vanuit de keuken*)

Het vuur staat niet eens hoog

X verschijnt in de woonkamer en spreekt haar vlog tekst uit

Lieve kijkers, hee hee hee, volgers! Vandaag allereerst: mijn
volgers krijgen korting in de boekwinkel, Boeken zijn magisch!
Ook online te vinden, boekenzijnmagisch.nl. Je code is
verdwalen met X, zonder spaties.

Dan, vandaag. #MeToo.

Ik wil een stukje voorlezen uit een essay van de Amerikaanse
Eliese Colette Goldbach. Het hele verhaal staat vol voetnoten;
die verschijnen hieronder. (*wijst naar beneden*).

White Horse

Eliese daydreams of rape.¹ She imagines it happening to her in dark alleys, or during parties at swanky nightclubs, or on the asphalt after it's just rained. She dreams of rape during the 18th century, under a petticoat. In ancient Rome, under a toga. She dreams of rape perpetrated by kings and princes and vagabonds. By Italians and Russians and Bolivians.² In every daydream – after Eliese has imagined herself bloody, abused, nearly-dead – a man will step into her plotline to save her life.

The proverbial man on a white horse.³
That is always the point.

When Eliese was a little girl, the family handyman used to call her Leesy Piecey. Helloooo, Leesy Piecey, he'd say as his eyes walked slowly up the length of her body. Eliese always blushed, but she didn't know why. She loved it when the handyman came.⁴

1. Do you trust me?

2. Six days after my eighteenth birthday, I was raped by two men. They took me into the woods. They stripped me beneath a massive, deeply-rooted oak. It was late fall. The leaves of the tree had already browned. Many had fallen away. The few remaining leaves clung desperately to the branches in the breeze.

3. You can't tell anyone about this, the men said after they finished. They dragged me back to my dormitory. Dirt and gravel bloodied my palms, my knees. You can't tell anyone about this. You don't want to look like a slut.

4. You don't want to look like a slut.¹

Wat ik dus het allermooist vindt is hoe de auteur twijfel zaait over haar eigen twijfel. Is ze nu verkracht of niet? Het vrouwelijk geheugen is onbetrouwbaar, omdat vrouwen altijd horen dat het onbetrouwbaar is. Door met voetnoten te werken gebruikt ze een wetenschappelijke vorm om persoonlijke gebeurtenissen te bestendigen. Tegelijkertijd is die ogenschijnlijk 'objectieve' vorm niet genoeg om het persoonlijke, subjectieve verhaal over te brengen.

Ik was een jaar of twaalf en ging met mijn familie naar een pretpark. Terwijl we met Disney-figuren voor de foto poseerden, kneep één van hen – de draak van Mulan, met een snor van dunne slierten, het haar hing tot zijn knieën – in mijn bil. Ik twijfelde meteen of het wel echt zo was. Mijn ouders waren erbij.

BOY

liefje wil je even meehelpen

FANNY

Ik moet nog steeds die paar bladzijden

BOY verschijnt en wappert met handdoek bij het raam in de woonkamer

¹ Hele verhaal <https://agreview.org/white-horse/>

BOY

Die walmen moeten weg

FANNY

kan je ook heel even
gewoon doen
zonder mij dat te vertellen
je hoeft het niet hardop te zeggen
je kunt het ook voor jezelf houden

De bel gaat. De voetnoten van het verhaal verschenen tijdens de tekst van X op een scherm / geprojecteerd. Het scherm blijft 'open' staan op de Instagram/Twitter account van X. Soms wordt deze stroom onderbroken met een foto van een landschap; uitzichten, zoals we deze kennen als screensavers van vroegere computers).

FANNY

X!

BOY drukt op een intercom en doet de deur open. Het duurt even voor X verschijnt.

X in een druipend natte poncho, blijft in de deuropening staan Heeey. Kutweeeeer damn.

*Ik was dus eerst voorbij jullie deur gelopen
vanwege al die schoenen in de gang
Ik dacht hier woont een familie
waarschijnlijk islamitisch*

FANNY

*Wij wonen hier. Just us.
Hij heeft heel veel schoenen. En kleine voeten
Graag schoenen uit lief!*

BOY

Als je het niet erg vindt

X stapt naar achteren om haar schoenen in de gang uit te doen. Ze verschijnt zonder poncho maar met nat haar en blijft nog altijd in de deuropening staan. Boy drukt de handdoek in Fanny's handen. Boy beweegt soepel, snel. Fanny moet nog uit haar stoel achter de tafel vandaan komen. Ze brengt de handdoek naar X, ze beweegt houterig, alsof ze eigenlijk niet weet waar de handdoek voor dient. X schudt haar haren uit en droogt zich af.

BOY

Sorry de afvoer doet het niet

FANNY (*wappert met haar hand*)

Afzuiger

X
Wat een fijn huis
slapen jullie daar?

FANNY
ja
where the magic happens

X
echt fijn
dat jullie een aparte slaapkamer hebben

BOY
hoe woon jij

X
een studio
in het centrum
heel fijn
maar soms ben ik een studio zo zat

BOY
ja

X
weet je
er is een keer bijna ingebroken

FANNY
nee echt wanneer

X
best lang geleden
misschien wel toen jij nog in Beiroet studeerde

FANNY
ja dat is best lang.. / geleden

BOY
Wat naar
heb je daar over gevlogd

FANNY
toen ik in Beiroet zat
dat is dus al jaren terug
X had nog geen vlog
en heette ook geen X

X
klopt
een politie-agent in burger had het gezien
toen hij een rondje jogde in de buurt

zijn collega's in uniform arriveerden
om de schade op te nemen
sloeg die agent met zijn wapenstok
op mijn bed en zei
jij slaapt in de woonkamer?

BOY
oh wacht
Boy verdwijnt naar de keuken

X
Het was slechts een poging
er was niets verdwenen
ze hadden alleen het raam vernield
die agent
die was eng

*BOY komt met een schotel uit de keuken gelopen. Hij draagt een keukenschort met een bloot (wit) mannenlijf erop
(https://www.google.nl/search?q=schort+mannenlichaam&rlz=1C5CHFA_enNL585NL589&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiZze-isJ7bAhVOa1AKHUYID80Q_AUICigB&biw=1511&bih=816)*

X
Oh shit, ben ik te laat

FANNY
Hoezo, niet gewend dat het eten voor je klaarstaat

X
Chill
Mooi schort, vaste prik?

FANNY (*wijst naar de piemel op het schort*)
Prik! Prikkkkk Prick
Wijn?

BOY
Dit is mijn persoonlijke poging tot herstel

FANNY
Boy neemt al het onbetaald werk
dat vrouwen hebben verzet
nu op zich

X
Herstelbetalingen doen mij denken aan iets anders

BOY
Mij ook maar je moet ergens beginnen

Boy steekt zijn hand uit, maar X legt de handdoek over haar stoel

FANNY

Het persoonlijke is politiek dus wij beginnen in de keuken

X

Je bedoelt dat hij in een seksistisch
objectiverend
schort moet lopen of dat hij degene is die kookt

FANNY

Gelukkig houd ik zo van lekker eten
lekkere hapjes

BOY

Ik kook eigenlijk het liefst voor groepen
meerdere mensen
maar dat hebben we nog niet op dagelijks niveau
weten te implementeren

FANNY

De laatste keer was mijn verjaardag

X

Oh shit! Oh sorry
Ik ben het helemaal vergeten

FANNY *kijkt naar Boy*

X vergeet nooit iets

X

wat erg sorry

BOY

Geeft niet toch
je was weg

X

ja maar shit
ik had je meteen moeten feliciteren
en ik had een cadeautje voor je kunnen kopen
eigenlijk, ik geloof niet dat ik het wist
volgens mij weet ik serieus niet wanneer je verjaardag is

BOY

had je geen uitnodiging gehad?

FANNY

Ik wist toch dat ze weg was

X

kom hier Gefeliciteerd!
Lieverd

BOY

het schort kreeg ik van haar moeder
voor op het feestje

FANNY
nee als bedankje

X
en wat kreeg jij

FANNY
Ik moet nog beslissen

BOY
Ik denk dat het iets nuttigs wordt

FANNY
Ik dacht aan een nieuw bed
ons bed kraakt echt belachelijk
zelfs als je alleen maar ligt
maar ik dacht ook:
misschien moet ik iets voor mij alleen
iets voor mezelf

BOY
We kunnen toch afspreken:
dat we
als we uit elkaar gaan
jij het bed meekrijgt

FANNY
wat een dikke kut-gedachte

(korte stilte)

X
Maar serieus, hoe kom jij zo'n feministische man?

BOY
omdat ik kook

X
nee in alles
je *splaint* ook nooit
neemt weinig ruimte in

BOY
Het lijkt me nogal logisch
gelijke rechten enzo
of dat
gewoontes en voorkeuren niet verbonden zijn
aan geslacht

X
maar die logica
bracht anderen nog nergens
ik bedoel de meeste mannen kunnen zoiets wel zeggen
maar verbinden daar geen consequenties aan
dus hoe kan dat?

FANNY
Hij is gewoon feministisch
toch schat

X
Je ouders / wat is hun achtergrond?

BOY
Die zijn behoorlijk traditioneel
wat man en vrouw betreft
echt vader en echt moeder zeg maar

FANNY
het is ook cultureel

BOY
ja heel
provinciaals
(tegen X) hoe groeide jij eigenlijk op?

X
ook behoorlijk traditioneel
vader full-time moeder deeltijd
had jij zo'n eerste moment
dat je dacht
dit klopt niet

FANNY
Ja precies
als meisje voel je dat meteen

BOY
het gevoel dit klopt niet
voelt nogal aangeboren

FANNY
het was vóór mij al zo
toch
dat je feministisch was
het moet ergens zijn begonnen

BOY
als ik 's avonds laat op straat
achter een vrouw loop
versnelt zij haar pas

als ik de tram instap
houden ze hun tas steviger vast

FANNY
feminisme is dus een compensatie

BOY
hoe bedoel je

FANNY
om niet helemaal verbitterd te raken
van het racisme in de wereld

BOY *wijst naar het eten op tafel, begint te snijden*
We eten een soort melanzane

X
Wat is het soort-deel

FANNY
Het is melanzane
BOY dekt zich in
Voor het geval je écht Italiaans verwacht

BOY
Waar komt dit echt-echt vandaan

X
Het ziet er heerlijk uit
met liefde gemaakt

BOY
Misschien vooral gemaakt
om liefde op te wekken

FANNY
Affective Labor: 'het onzichtbare, maar harde werk dat
verscholen gaat in het produceren en managen van onze emoties,
zoals zorgen, luisteren, troosten, lachen.'
Ik had best een kutdag
Mijn fonds-aanvraag niet is gehonoreerd

X
ah wat kut

BOY
Ja, kut he
onterecht ook

(*stilte*)
Meer wijn?

X
lekker

FANNY
Hij kreeg 'm wel

BOY
Fan

X
Wat?

BOY
de beurs

FANNY
Hij kreeg het geld

X
Oh wow
Gefeliciteerd

FANNY
Hij bleek het al een week te weten
en zei het pas toen ik hem vertelde dat ik was afgewezen
meteen vertelde

BOY
Ik dacht zolang het niet op mijn rekening staat
kan het zomaar een vergissing zijn

X
Het *imposter* syndroom

FANNY *negeert X*
Er is een verschil tussen champagne knallen
en je geliefde iets vertellen
Zo kuttttt

BOY
kutttttt

FANNY
Ik vind het gewoon lastig dat jij niet blij bent

BOY
Zou je blij zijn als je het wel had gekregen?
Het is toch vooral dat jij verbaasd en boos bent
als je iets niet krijgt *aangereikt*

FANNY
Maar jij wil het niet, niet echt

Jij verwacht niets
Ik verwacht alles

BOY

Het is niet dat ik *niets* verwacht
ik verwacht gewoon niet dat ik overal recht op heb

X

een duidelijk verschil in privilege

FANNY *negeert X*

De commissie geeft gewoon niet
om zogenaamde "vrouwen-onderwerpen"

BOY

Dat is waar
dat is ook super naar

FANNY

Ze zouden eens moeten zien
hoeveel schoenen jij hebt

BOY

Je vond vanmiddag vooral
dat ze zich schuldig maken
aan positieve discriminatie

X

Ik wilde net zeggen: wat een heerlijke melanzane
maar wacht serieus

FANNY

I know, is echt superstom van mij
mijn therapeut zegt dat ik zulke dingen
beter tegen haar kan zeggen
omdat het immers over mijn frustratie gaat

BOY

En mij voor eeuwig beledigt
zeg jij
alsof dat mijn gekrenkte persoonlijkheid is
en niet de wereldse eeuwige, voortdurende belediging

FANNY

Zegt ze er niets over tegen jou?

X

Zitten jullie in relatie-therapie

BOY

technisch niet
we hebben dezelfde therapeut

maar gaan niet samen, niet tegelijk

FANNY

Ze is geweldig
ik ga al zes jaar bij haar

BOY

Ze kost 80 euro per keer

FANNY

Ze is het waard
als ik niet in therapie zat
was ik nooit met jou geweest

X

wat een resultaat
maar waarom

FANNY

Bindingsangst!

BOY

Bindingsangst

FANNY

Jij vindt haar toch ook fijn

BOY

ja haar wel
maar het concept voelt onzinnig

FANNY

Je leert jezelf kennen

BOY

Ik bedoel, ik denk gewoon
er is nog nooit iemand overleden
aan een gebrek aan zelfkennis

FANNY

Is de dood dan het minimum
Is de dood het startpunt
om te mogen beginnen met leven

BOY

ik bedoel vooral dat
er met tachtig euro nogal veel kan

FANNY

IK voel mij gered
door therapie

dat vind ik veel

X

Maar jij gaat nu ook?

BOY

De universiteit betaalt

FANNY

Voor hem

BOY

Ze betalen voor mij

omdat ze anders vrezen dat ik het niet red
deze omgeving, de stress

Beatboxt: wit auw wit auw wit auw

FANNY

Dat is alleen omdat je nieuw bent

BOY

Nieuw?

FANNY

toen ik op de uni begon voor mijn Master
kreeg ik ook vergoed
de eerste twee jaar

BOY

Dat had ik wel willen weten eigenlijk
(*stilte*)

dat had ik wel willen weten

FANNY

Ze is lesbisch trouwens

X

He de mijne ook

mijn therapeut

ik vond het wel bijzonder

dat ze dit in haar eerste sessie

gewoon even meldde

FANNY

bij de mijne kwam ik er

pas na drie jaar achter

toen ik iets voor een meisje voelde

voor ik hem kende hoor

en pas toen ik met hem samen was

deelde ze dat zij ook

een interraciale relatie genoot

BOY
genoot

Op het scherm begint een scène uit The Watermelon Woman
<http://www.dailymotion.com/video/x2vaov7> vanaf 1:30 – 4:33

FANNY
maar dan dus met een vrouw

BOY
Zou jij bij mij blijven als ik trans was

FANNY
Nou ja

BOY
nee serieus
stel dat ik als vrouw uit de kast kwam
zou je dan bij mij blijven

X
Dat is best een serieuze vraag
ik ken een stel waarvan de man trans is
ze trouwden als twee vrouwen
zijn vrouw mist het om als lesbisch
te worden gelezen
om als lesbisch door de wereld te bewegen
hé kennen jullie mijn vlog:
Straight people I love you, but?

BOY
ja volgens mij heb ik die wel gezien

FANNY
ja volgens mij heb ik die wel gezien
ook gezien

X
een aanklacht tegen hetero's
ze zijn overal
en hebben nauwelijks door dat ze er zijn

BOY
Straight people I love you, but

FANNY
ik wil jouw babies
als we dat maar kunnen regelen

*Johnny Cash' "If I were a carpenter" klinkt. FANNY en BOY
slowen, af en toe bewegen ze vrijer en playbacken ze de tekst,
de vraag 'If I were a carpenter, and you were a lady, would*

you still marry me?'

X

In de tram hiernaartoe zat ik naast een man
hij gaf mij ongevraagd advies en zei
dat ieder mens een probleem heeft dat hij
met zijn partner op moet lossen
de partner in kwestie heeft ook een probleem
waarvoor jij dan weer nodig bent
hij wilde weten of ik mijn man goed behandelde

BOY

Was hij wit

X

Nee van kleur
Ik was vooral verbaasd dat hij het over 'probleem' had
enkelvoud

BOY

Als je niet een probleem *hebt*
maar als mens, als bestaan, het probleem *bent*

FANNY

Zei je hem dat je niet met mannen gaat

X

Nee dat zeg ik nooit
in het geval van ongevraagd advies
ik voelde het wel – hier (*wijst naar buik*)
het gevoel: jij hebt geen idee
eerst zit je gewoon in de tram
dan zit je ineens op een bal die boven water wil
ineens zit je op iets wat verstopt blijkt en eruit moet
Sinds de vlog komt het minder vaak voor
ik ben nu 'openlijk gay'

BOY

Word je daar niet paranoia van

X

Het openlijk gay
of de hoeveelheid hetero's om me heen

FANNY

Hij bedoelt de bekendheid
het herkend worden op straat

X

In het echt is het juist minder gek
dan online
Ik denk ook

stel dat je anno nu een hoofddoek draagt
dan kijkt toch ook iedereen

BOY

maar een blik op X is een blik vanwege X
X het geheel

X

Vanwege verdwalen-met-X

BOY

Een vrouw die een hijab draagt
wordt op een deel van haar geheel benaderd
als ik in een winkel kom
achterevoigt de eigenaar mij, misschien
controle vermoed als het onschuldige 'behulpzaam'
Ze reduceren mij
maar ze reduceren
voor mij
ook zichzelf
omdat ik hen als niets anders meer kan zien
dan in relatie tot mijzelf
ik voel mij vaak tot god gemaakt
een die vernietigd moet maar toch:
een god
Misschien verschilt de druk
van alledaags racisme
niet zo
met het hebben van fans

X

Toen het internet net opkwam
hoopten feministen dat de virtuele wereld
ons bevrijden zou van seksisme
omdat er geen lichamen zijn, digitaal
Nu lijkt het erger dan ooit
en tegelijkertijd wordt alles online aangekaart
twee stappen vooruit en twee stappen achteruit
gewoon tegelijk
Dat is geen stilstand maar wel
iets anders dan we willen zien
dan we herkennen als vooruitgang
geen traditioneel lineaire groei

BOY

Ik weet nog dat de chatrooms net bestonden
en ik me voordeed als een jongen van zeventien
ik zei dan dat ik op zanger Usher leek
met zijn sixpack en kleur
maar met een kleinere neus
Iedereen werd verliefd op die fantasie
ikzelf misschien nog wel het meest

X

de meeste gestelde vraag in die *rooms* was
'ben je geil?'

mooi aan die vraag is dat ie zeker niet lineair is
een orgasme achter de computer is niet bedoeld voor groei

FANNY *ongeduldig dat ze niet meedoet in dit gesprek*

Weet je nog dat wij vorige week
uit eten waren en de ober – een zwarte man –
gaf jou extra Hollandaise saus
hij werd verrot gescholden
door de manager, een witte vrouw
dat was vreselijk

BOY

Ze deed alsof die man en ik
een verbondje hadden
samenzweerden
vandaar die gratis extra saus
geen vriendelijkheid zonder complot
voor ons – de bro's

X

Als mij zoiets gebeurt
nou ja niet zoiets
gewoon als ze shit bedienen
dan zet ik het meteen op Instagram
zichtbaarheid is zo'n beetje het grootste wapen
en de zwaarste straf van deze tijd

*BOY gaat naar de keuken en zet een bak aardbeien en slagroom
op tafel.*

FANNY

nou jaaaaaaa

BOY

Ja

FANNY

wij komen er dus net achter dat wij dezelfde therapeut delen
wij alledrie dus

X

Dokter Rinde

FANNY

Hij noemt haar mevrouw Jagdewsing

BOY

Vooral gek dat jij haar op andere wijze hebt gevonden

dan via Fan

FANNY

X betaalt vijftig euro – artiestenkorting

BOY

we hebben wiet

FANNY

we wachtten eigenlijk een beetje op jou
jij bent de enige in onze vriendenkring
die geen vaste baan heeft

BOY

Of een partner

FANNY

Of iets anders wat je saai maakt

Boy begint de joint te rollen

X

Ik ging laatst naar een 'femmes only' avond
Je tekent een contract van 'consent' aan de deur
er wordt met touwen en naalden gespeeld
stiletto's, kaarsen, dat spul
In het contract staat wat je niet mag: uitlachen, seksisme,
validisme, race play
spelen met machtsverhoudingen op basis van ras
Mag niet
En binnen dat alles wat niet mag, mag alles

BOY

In de binnenstad?

X

niet ver van hier
Cis-mannen zijn welkom voor honderd euro

BOY

Oh

FANNY

Tof

BOY

Ongeveer even duur als therapie

FANNY

Ha, ha. Leuk.

X

Het was zo mooi
hoe de dominatrix een vrouw in de touwen legde
aandraaide, de huid en het vlees puilend
de wegdraaiende ogen van de sub
sub: submissive
op een gegeven moment keek ik rond en zag ik
alleen maar vrouwenlijven
niet het soort vrouwenlijven dat je overal ziet
op televisie in reclames
maar ook vrouwen met 'piemels' of borsthaar
daar gaat het niet om
het vrouw-zijn heeft iets met een besluit te maken
wij markeren deze ruimte
controle overgave samenvloeien!!

*De joint wordt aangestoken, glazen worden bijgeschonken. X
checkt haar telefoon/vlog, toont FANNY een reactie.
Het koor humt zachtjes op de achtergrond. Als X haar mobiel
toont, lijkt het hummen op lachen.*

*Op het scherm speelt een scène uit de film Guess whose coming
to dinner?*

X

ik moet mijn lenzen uitdoen
de rook maakt droog

FANNY

de afzuiger is stuk

BOY

heb je vloeistof nodig
FANNY heeft wel

FANNY

anders eerst even wapperen
met het raam open

X

ook een doosje graag
of het moet in glazen (*trekt het wijnglas van BOY naar zich
toe en neemt een slok*)
twee glazen

*BOY gaat vloeistof halen en heeft ook een doosje mee. X en
FANNY kijken terwijl hij weg is beiden op hun eigen telefoon.
We zien dat X alweer veel nieuwe 'alerts' heeft – belangrijk
dat we als publiek voelen dat er digitaal veel gebeurt terwijl
X gewoon aan het eten is.*

X haalt lenzen uit en rommelt in haar tas.

X
he wat gek ik weet zeker
dat ik mijn bril bij me had
maar hij zit niet in mijn tas

X zoekt verder, kiepert haar tas leeg en begint op de grond te zoeken. Het desoriënterende van een joint zit al in haar bewegingen.

X
zo bizar

FANNY
heb je 'm niet gewoon thuis liggen

X
nee ik herinner me dat ik 'm van tafel greep
vlak voor ik op pad ging
hiernaartoe

BOY
he-rinner je je zoiets
zie je X vergeet niets
Boy begint te lachen
sorry ik ben stoned

FANNY
je bent zo'n lichtgewicht

BOY legt een been op tafel
komt
omdat
ik
kleine
voeten
heb

X
oh kut kut
ik ben mijn bril echt kwijt
hij is weg echt

FANNY
check je ook het voorvak

X
nergens

BOY komt een beetje bij zinnen, to the rescue

BOY
moeilijk zoeken zonder je ogen ook

rommelt in de tas van X

X (*houdt een tampon omhoog*)
Tampon! Tampon!
en dan doe jij net alsof je die niet ziet

BOY
we zoeken je bril
zoeken verder
welke sterkte heb je
FAN heeft een bril
min één vijfenzeventig

FANNY
op mijn hoofd ja

BOY
je hebt toch je oude
deze is net nieuw

X
Ik heb min twee en een half
maar dat scheelt wel ja
denk ik

FANNY
hij is lelijk hoor

BOY
je hebt die bril sinds ik je ken

FANNY
nu is ie lelijk

X
geeft niet
tenzij jullie verwachten
dat ik hier nog
een vlog zou opnemen
X doet alsof ze poseert, doet 'mooi')

FANNY gaat bril halen.

Stilte, roken, giechelen. De joint gaat rond. De rook mengt zich met de walmen uit de keuken. Er wordt gebarend naar verwezen – te zien is dat bewust eenzelfde ruimte delen.

BOY *wijst naar het raam*
De hond van de burens

FANNY
dat beest blaft de hele dag

X
arme beest

BOY
te zielig

FANNY
zet je de muziek wat harder

X
lekkere muziek wel
wat is het

BOY
Spotify, Discover Weekly

FANNY
als we de muziek wat harder zetten
horen we de hond niet

BOY staat op en zet de muziek harder, doet een dansje op zijn sokken

**

X
Hoe praten jullie over de interraciale issues in jullie relatie?

FANNY
Je bedoelt de keren dat we worden uitgescholden

X
Meer misschien jullie ervaringen apart
hoe dat vervolgens samen komt

BOY
FANNY noemt mij soms Zwarte Piet

Ze lachen

FANNY
Gekkkk nee

X
Hè wel

FANNY

Duh nee

BOY

Het is oke Fanny schatje

X

Serieus niet toch

FANNY

Hij haat de koffietentjes waar ik in het weekend heen wil

BOY

Witte mensen - o-ve-ral

FANNY

Ik hou van die tentjes buiten onze buurt – de scrambled eggs
en geprakte avocado, de krant lezen

Dat

Dat ik even helemaal niemand ben

omdat ik helemaal niet opval

X

Privilege

zo altijd iemand zijn dat je het liefst verdwijnen wilt

BOY

Toen ik hier vier jaar geleden ging wonen..

en Fan erbij kwam

ze was de eerste witte persoon in het gebouw

nu ben ik de enige

X

dat is een verschil

wit is vaak 'de eerste'

zwart is meestal 'de enige'

FANNY

je weet dat het relateren van een bepaald type mens

aan een nummer, aan een kwantitatieve beoordeling

inherent op ontmenselijking duidt

Zoals, bijvoorbeeld, wanneer jij zegt

dat je een zwarte jood bent

BOY

Ik ben niet joods

FANNY

Nee bijvoorbeeld

als jij zegt dat je een zwarte jood bent en iemand antwoordt

hoeveel zijn er daarvan?

BOY

Ik zou het niet weten
jij

FANNY
Het punt is
wie of wat onwenselijk is wordt geteld
er is altijd te veel van

X
Diversiteit wordt ook geteld, bedoel je zoiets –
hoeveel Marokkanen werken er bij jou

BOY
Toch ook in het positieve?
Als ik jou vertel dat ik ergens een praatje geef
vraag je meteen hoeveel vrouwelijke sprekers er zijn

FANNY
Ik vraag of je meedoet aan een All Male Panel

BOY
Laatst had ik toegezegd
bleken er alleen mannen mee te doen
eigenlijk had ik de sprekerslijst gewoon niet bekeken
Ik zag dat ik werd uitgenodigd
op mijn onderwerp
en... aangezien er niet veel mensen zijn
die zich in mijn onderzoeksgebied interesseren

FANNY
een onderzoek waarvoor je betaald krijgt
(*stilte*)
Als jij wilt
zeg ik nooit meer ja
tegen een All White Panel

BOY
Als jij mij zomaar joods maakt
hoe moet X dan geloven dat je mij geen Zwarte Piet noemt

FANNY
nou is niet leuk

BOY
het is ook niet leuk

FANNY
doe nou niet zo

BOY
doe nou niet zo inderdaad

dat dacht ik ook

FANNY

dit is echt erg

BOY

je neemt de woorden uit mijn mond
Liefje je hebt me echt zo genoemd

BOY *schiet in de lach*

sorry hoe jij kijkt
oh my god ik ben echt stoned

FANNY

damn je zit me te fucken

X

Ooh gelukkig je zit ons te fucken

FANNY

nou ja ons
het is meer voor jouw neus
(tegen BOY) je maakt me belachelijk

BOY

nee ik ben stoned
maar je hebt echt gezegd

FANNY

dat kan ik me niet voorstellen

BOY

nee ik ben ook nog altijd verbaasd

FANNY

Wanneer dan

BOY

Ik weet niet meer wanneer het was
precies

X

oh ik dacht even dat het vaker was
regelmatig

FANNY

natuurlijk niet
ik zou daar toch geen grapjes over maken

BOY

het voelde ook niet als een grapje

FANNY
maar je weet dus niet wanneer

BOY
nee
ik kan het voelen
hier – *wijst naar zijn buik*
dat je het zei

FANNY
je zou het weten
wanneer
als ik je Zwarte Piet had genoemd
je zou het weten
X wat geloof jij

X
je zou het weten
maar hij weet het nog

FANNY
nee ik bedoel: wanneer
de setting
hij zou dat weten

BOY
je hoeft me niet te geloven
je hoeft me niet te geloven

X
was het in bed
een grapje in bed

FANNY
hoezo in bed

X
nou ja sommige mensen doen dat weet je
zoals op die femmes-avond verboden was:
race-play

FANNY
juist in bed slaat het toch nergens op

BOY
hoezo *juist* in bed
omdat het naakt wel ondenkbaar is

FANNY
nou ja ik dacht weet ik veel
misschien op een feestje
als je lippenstift op had

ofzo

BOY *schiet in de lach*

Maya Angelou op het scherm: *We Wear the Mask*

https://www.youtube.com/watch?v=_HLol9InMlc

**

BOY

Ze neemt niet op

FANNY

Misschien heeft ze jouw nummer nog niet opgeslagen

(FANNY *Probeert het met haar telefoon*) Nee, ze neemt niet op

X

Dag Rinde met X

Verdwalen-met-X

Ik zit hier met Fanny en Boy, zij wisten het natuurlijk van elkaar

maar ik niet van hen

Het blijkt dus dat we u alledrie als therapeut hebben

oh en we zijn alledrie dol op u

en we vroegen ons af of u langs zou kunnen komen

omdat u degene bent die ons alledrie het beste kent

of meer: u bent de enige die ons alledrie kent

Eh, ik geloof drie?

Jongens hoeveel trappen omhoog is dit?

Oh BOY wil je heel even

BOY

Ha Hoi, ik hier

Er is geen lift maar ik kan u wel tillen

Geen probleem

tot zo

FANNY

Hoezo tillen?

BOY

Vanwege de rolstoel

X

Rolstoel

FANNY

Rolstoel

BOY
He, serieus?

FANNY
Ze zit. In een leunstoel

BOY
He, nee joh
Dokter Jagdewsing zit in een rolstoel
sinds haar tienerjaren zeker

Op het scherm verschijnen foto's 'arriverende mensen' (kolonisten). Het KOOR verschijnt en begint zachtjes te zingen "Horizons" van Peter Louis van Dijk. FANNY, BOY en X eten aardbeien met heel veel slagroom.
<https://www.musixmatch.com/lyrics/Peter-Louis-van-Dijk-Texas-Two-Year-College-All-State-Choir-Joey-Martin/Horizons>

Een bel klinkt (het lied is nog niet afgelopen) BOY gaat naar beneden om DOKTER op te halen.

FANNY
Welkom! Schoenen uit AJB.
Ik bedoel AUB.

DOKTER
Ik wil ze best uitdoen hoor

FANNY *komt bij zinnen, ziet de rolstoel*
nee nee natuurlijk niet
sorry nee natuurlijk niet
eh
rol binnen

BOY
kom binnen

BOY gaat naar de keuken, drinkt een glas water

X
Rinde wat leuk u hier
— zo —
te zien
ik ben hier ook voor het eerst hoor

DOKTER
mijn oma leefde nog
het was de eerste keer dat ik haar bezocht
na het ongeluk
er is een tijd van voor en na
het voor was toen nog veel groter dan het na

we bezochten haar, mijn vader en ik
ze vroeg mij of ik misschien uit de rolstoel kon komen
'Zijn de banden vies?' vroeg oma aan de deur
het tapijt in haar flat was wit
mijn vader moest een beetje huilen – al toonde hij het niet
in de hal stond altijd een heel groot beeld
van mijn opa, die ik nooit heb gekend
en zo des te meer
kon romantiseren
het was een grote witte uil van steen
symbool van wijsheid- ooit een relikwie in zijn praktijk
hij was huisarts
met de vrees voor haar tapijt
besmeurde zij de witte uil

FANNY
jeetje

X
Ja damn je oma kun je niet op Insta shamen
voor discriminerend deurbeleid

FANNY
Hoor je dat liefje?

BOY
Wilt u ook nog wat eten? Er is een soort van melanzane

FANNY
Melanzane

DOKTER
Ik ben oké, content zelfs
maar een glaasje wijn lust ik wel
ik ruik wiet

X
Ik heb een beetje gerookt

BOY
Wij allemaal

X
Oh ja wij allemaal
ik deed dienst als de wilde vrijgezelle vriendin

DOKTER
noem je jezelf nu toch weer vrijgezel

X
Oh ja damn ik zou dat woord niet meer gebruiken
ik ging zeggen: single in verbinding

een vrijer kader

FANNY
ja beter

DOKTER
De eerste jaren dat ik in mijn stoel zat
gebruikte ik 'medicinaal gebruik' als excuus

BOY
Wilt u ook een hijs?

DOKTER
Bedankt. Ik ben gelukkiger dan toen.
Of hebben jullie mij niet gebeld
omdat jullie ongelukkig zijn
ik dacht even jullie plotten een collectieve suicide
en zetten de beelden op internet

X
Verdwalen-met..

FANNY (*onderbreekt*)
het is meer
wij lopen tegen een aantal dingen aan
waarvan je zou denken dat we ze wel kunnen googlen
feitelijk kunnen onderbouwen of ontkrachten
maar het komt toch nogal neer op persoonlijke ervaring

X
Fanny heeft Boy Zwarte Piet genoemd

FANNY
Nou nee dus niet..

BOY
het is echt gebeurd
ik voel het hier

FANNY
maar hij heeft er geen herinnering van
geen echte betrouwbare herinnering
bedoel ik

X
Nou ja toen Fanny ging ontkennen werd het raar

BOY
ja dat
dat

FANNY

Hoe moet je dan weerleggen
wat niet waar is

X

Het simpelweg
onmogelijk achten

BOY *haalt een vinger over FANNY's wang, zij probeert hem weg
te wuiven* FANNY: au!

BOY

wit?
onmogelijk!

FANNY

je prikt mij

DOKTER

Jullie willen van mij nu de waarheid
terwijl jullie mij bezoeken
voor het verdiepen van jullie eigen perspectief
alsof er in het gezamenlijk samenkomen
iets moet kunnen bovendrijven
dat overstijgt en onweerlegbaar klinkt

X

Wat mij betreft gaat zijn ervaring altijd eerst
sorry Fanny

DOKTER

X, Ik hoor een counter-narrative
wat jij toepast op de werkelijkheid
Alle perspectieven die ondergesneeuwd raken
in de mainstream, in de 'gewone maatschappij'
dat zijn de perspectieven die jij bij voorbaat honoreert
in de ruimte die je tracht te maken
schuilt jouw identiteit
je hoopt een schaduw te vinden
een schaduw gevormd
door iets
waar je werkelijk in gelooft

BOY

wow analyse

FANNY

Ik vind ook dat zijn ervaring voor gaat
omdat die van ons al is verteld
maar als je samen in bed ligt
is er gewoon niet één ervaring

dat gaat niet

DOKTER

ik kan de rommeligheid van samen niet wegnemen

BOY

Ik vind helemaal niet dat mijn ervaring boven alles gaat
maar nu kan ik dit niet zeggen
want dan is het straks nog geïnternaliseerde onderdanigheid
Julie – sorry, kunnen we even abstracter formuleren: witte
mensen als institutie –
De Witte Mens verzint vanalles om zich in te leven
terwijl ik
wanneer ik jullie perspectief zeg te begrijpen
ineens een geïnternaliseerd minderwaardigheidscomplex heb

DOKTER

Als ik je vraag om een gebeurtenis
waarvoor jij je schaamt
wat zeg je dan

BOY

Er komt niet zo gauw iets

DOKTER

Jullie

FANNY

Nou sowieso wel voor het feit
dat ik hem vanmiddag heb gezegd
over de positieve discriminatie
van de commissie
en ook wel denk ik voor het feit
dat ik de hele tijd heb gezegd
dat ik dat fonds toch wel zou krijgen

DOKTER

X?

X

Ik moet denken aan een stoelendans
in India
Ik was daar voor een project
namens een organisatie
die in onderwijs investeert
en liep een dag mee in een dorp
in het zuidelijkste puntje van India, Tamil Nadu
er waren allerlei activiteiten georganiseerd
om een beetje samen te komen
onderling te verbinden
dus we deden een stoelendans
met plastic stoelen en muziek

en toen er nog maar twee stoelen over waren
sprong ik op één van die twee stoelen
stootte een jong kind aan de kant
en zakte zo door die stoel
omdat ik er scheef opsprong
met mijn volle gewicht
Dit was een dorp waar ze misschien
tien van zulke plastic stoelen bezaten
wij kwamen daar geld brengen
en ik brak zo'n stoel
we deden een spelletje
ik wilde winnen

FANNY

Oh mijn god dat is wel echt genant ja

BOY

of je was gewoon jezelf
zoals je dat overal bent
misschien zag je hen niet als verliezers
wilde je daarom winnen

Ze kijken alledrie naar BOY

DOKTER

Geen incident
niet iets wat uitspringt?

FANNY

Is het niet ook een vorm van schaamte
als jij je melanzane
'een soort van melanzane' noemt

BOY (*bozig nu*)

Seriously, laat mij

DOKTER

Witte mensen
– De Witte Mens –
schaamt zich voortdurend
omdat ie zich zo superieur acht
dat het kleinste falen
groots wordt
het is sociaal narcisme

X

is het niet ook meer
dat ons gedrag
het gedrag van De Witte Mens
dusdanig nauwelijks wordt afgestraft
dat schaamte
het enige correctiemiddel vormt

FANNY

Liefje wat denk jij

BOY

Ik vind dit niet zo interessant

X

ik vind de melanzane heerlijk
ik heb geen honderd procent zicht
maar proeven gaat prima

DOKTER

ik dacht ik herken die bril
is die van Fanny
niet

FANNY

klopt mijn oude

X

ik ben de mijne kwijtgeraakt
onderweg

FANNY

ik kan het me niet voorstellen

BOY

niet

FANNY

hij ligt vast nog thuis

BOY

wat ik denk
jij hebt mij Zwarte Piet genoemd
en je schaamt je er niet eens voor

FANNY

je weet niet eens wanneer

BOY

zij is haar bril kwijt en zelfs dat geloof je niet

DOKTER

we nemen even een momentje pauze

*FANNY, BOY en X weten wat er komen gaat en gaan gelijk rechtop
zitten, met hun beide voeten op de grond.*

DOKTER

Zet je voeten op de vloer
maakt contact met de grond
haal een keer diep adem

*DOKTER tikt een mes tegen haar wijnglas, als gong.
FANNY, BOY en X gluren naar de benen van Dokter Rinde.*

DOKTER
maak contact met je lijf
adem in, adem uit
zo

(stilte)

FANNY
Toch even hoor
ik noem hem echt geen Zwarte Piet

X
Nee maar serieus toch

BOY
het is oke hoor
let it go

X
Nee maar toch niet serieus

Vrouw verschijnt op scherm en leest voor (bijvoorbeeld Adeola Enigbokan vragen, Amerikaans accent)

The new therapist specializes in trauma counseling. You have only ever spoken on the phone. Her house has a side gate that leads to a back entrance she uses for patients. You walk down a path bordered on both sides with deer grass and rosemary to the gate, which turns out to be locked.

At the front door the bell is a small round disc that you press firmly. When the door finally opens, the woman standing there yells, at the top of her lungs, Get away from my house! What are you doing in my yard?

It's as if a wounded Doberman pinscher or a German shepherd has gained the power of speech. And though you back up a few steps, you manage to tell her you have an appointment. You have an appointment? she spits back. Then she pauses. Everything pauses. Oh, she says, followed by, oh, yes, that's right. I am sorry.

I am so sorry, so, so sorry.

Claudia Rankine, *Citizen. An American Lyric*

FANNY

Ik vroeg me af: heb jij door dat hij altijd komt
Ook als hij ziek is

DOKTER

Jij zegt regelmatig af
bijvoorbeeld als je in de knel komt met je deadlines

FANNY

Ik bedoel: BOY komt altijd omdat hij je nooit af zou zeggen

X

He ben je jaloers?

FANNY

Nee, ik bedoel: BOY zou nooit afzeggen
omdat hij gewend is
zich aan te passen

BOY

Fan.. laat

FANNY

Denk je er nooit aan om hem te zeggen dat hij niet zo
zijn best hoeft te doen

DOKTER

Ik geloof niet dat ik iemand wil aansporen
om zich slecht te gedragen

X

Ik zeg ook weleens af

DOKTER

Dat spoor ik ook niet aan
Het is nogal een inbreuk op mijn tijd
om op het laatste moment af te bellen

BOY

Dit is waarom jullie mij nodig hebben
Als drie mensen hun tijd heilig vinden
is er nood aan iets wat sowieso niet heilig is
om wat heilig is als heilig te bestendigen

FANNY

James Baldwin

BOY

You must be mistaking me for someone else

X

Maar in dit geval krijgt Dokter Rinde er goed voor betaald
als je niet ruim van te voren afzegt
wordt er gewoon een factuur gestuurd

DOKTER
Als jullie nooit meer afzeggen
zal ik BOY aanmoedigen
om af en toe niet te komen

FANNY
maar dat is dus onmogelijk; als je ziek bent ben je ziek

DOKTER
Als BOY ziek is komt hij gewoon naar therapie

BOY
Fysiek ziek

FANNY
Nou volgens mij zeg ik meestal alleen af
als ik ongesteld ben
en dan de eerste dag, als de krampen heel erg zijn

X
Dat heeft hij niet

BOY
Er zullen meer dingen zijn die jij wel hebt en ik niet

FANNY
Als je thuis bent en ziek, zeur je enorm.

BOY *kust FANNY*
noem je me nou een Zeur Piet?

DOKTER
alles lijkt pais en vree nu toch

X
maar we weten niet wie er gelijk heeft

DOKTER
ik heb mijn lasagne nog niet op

FANNY
melanzane

DOKTER
melanze - ja tuurlijk

X *tegen Boy*
ben jij nog stoned?
ik vond deze wel lachwekkend

DOKTER
Nu we hier toch gezamenlijk zijn
kunnen we mooi gebruik maken van een bekende techniek
therapeutisch geliefd
maar je moet er voor bewegen

FANNY
Oké let's do it!

DOKTER
Ja dat is geen probleem
geen enkel probleem
Fanny jij wil misschien als eerst?

FANNY
Wat gaan we doen?

DOKTER
Ik wil met jullie een familieopstelling uitproberen
vaak komen hierbij zogeheten 'verstrikkingen' bloot te liggen
Per opstelling staat één iemand centraal
wij verliezen even onze eigen identiteit
en worden 'representant' in jouw verhaal
we vertegenwoordigen
maar we hebben hier denk ik dubbel profijt aan
één iemand verdiept, verticaal
wij verschuiven horizontaal
nemen een andere rol aan

BOY
klinkt goed

DOKTER
Ik moet er wel eerlijk bij zeggen
het is een methode van een Duitse psychotherapeut
die op het idee kwam toen hij als missionaris
in Zuid-Afrika werkte

Stilte

BOY (*alsof hij goedkeuring moet geven*)
Oké

X
Wie is wie

DOKTER

Ik arrangeer

KOOR

KOOR FANNY

wij komen sputterend op gang
je kostte zes jaar therapie
om jezelf een klein beetje te tonen
emoties zijn onhandig schat
emoties brengen je in de greep van mannen kind
emoties zijn onwetenschappelijk lieverd
emoties zijn onbetrouwbaar Fanny lief

wij komen sputterend op gang
je achtte jezelf weinig interessant
je cijfers waren van belang
je was zo blij toen je de basisschool verliet
van g'tjes en zg'tjes – zeer goed –
naar cijfers met een komma
je lijf had weinig betekenis
je zag jezelf niet als een reactie
noch als een product
je zag jezelf
je zag een geheel
een systeem – goede cijfers, publicaties, netwerken
en je zag jezelf in het systeem
floreren

Jij loopt over lijken
zegt iemand die niet van troep houdt
jij neukt de juiste mensen
zegt iemand die niet van kleverig gedoe houdt
jij hebt geen empathie
zegt iemand die niet van opruimen houdt
en overall rommel ervaart
je bent bevoorrecht
zegt iemand die extra's snel te veel vindt
en bij een cadeautje vooral verwennerij ervaart

je zegt dat je joods bent
maar alleen wanneer het jou uitkomt
juist dat maakt je joods
zeg je er trots bij
cultureel joods, niet religieus
maar wel middels bloed
zo doorgegeven genetisch vloeit cultuur

je bent niet alleen 'wit'
je huid is bleek alsof je veel binnenzit

alsof je gemaakt bent om te blijven
waar het veilig is
vastgesteld

in de hoop op een beurs zocht je eens
een oud familielid uit Friesland
zodat je bij een stichting voor Friezen kon aanvragen
directe verbindingen bestaan overal
als je bereid bent ver te gaan
directe connecties bestaan overal
als je bereid bent iedereen te bellen
one handshake away
is een moraal
geen fysieke realiteit

je zette Tinder op 2 kilometer
en ontmoette hem

je hebt deadlines, grinnik je
op dates ga je om tien uur naar huis
ook bij hem
deadlines zijn ook altijd dichtbij
deadlines zeggen: je werkt hard
je zult de beste zijn
nationale trots
tribale trots
een teammascotte
het zegt je niets
meer dan hard werken is niet nodig
om te weten wie je bent

jij voelt geen beurse schouders van het beuken
jij kwam beukend uit je moeders buik
ze moest een keizersnede
je weet dus dat een beetje hulp
een voorwaarde is om te leven
om boven te komen
en adem te halen

sommige deuren staan voor je open
maar je weet dat dit klapdeuren zijn
als de deurtjes van een Western-saloon
ze zwiepen achter jouw rug terug
in het gezicht van de volgende vrouw
ze platten haar het hardst
omdat ze het niet had verwacht
ze zag een open deur

Jij gaat niets afgeven
maar je wilt wel de deurpost breder maken
deze gelijkheidswens geldt
wat jou betreft

ook voor al het lijden
als jij een beurs niet krijgt
dan hij ook niet
hoe meer goede dingen jou gebeuren
des te meer anderen verdienen

FANNY *kordaat*
oké, helder.

KOOR
sputter-geluid

X
Mooi

KOOR
als kind had je een huisdier
waarmee je niet overweg kon
het beest was zo anders dan jij
wilde zoveel anders dan jij
het klom in de vensterbank, staarde en sliep
het verlangde, maar zo anders dan jij
het had recht op aandacht, maar zo anders dan jij
hoe kun je zo'n wil honoreren
de warme vacht aaien deed je vooral
een misbruiker voelen
vanuit gelijkheid kun je verbinden
gedroomde gelijkheid

FANNY
jij hebt iets in jouw vlog opgenomen
wat ik je in vertrouwen heb verteld

X
je bedoelt over het misbruik
in het pretpark

FANNY
inderdaad ja

X
maar toch totaal gefictionaliseerd
ik heb er ook een draak van gemaakt
hoe heet ie
de draak van Mulan
in plaats van Mickey Mouse

BOY
he

FANNY
het gaat erom dat ik je dit

in vertrouwen heb verteld

X
sure, natuurlijk
maar dit is wel mijn werk he
het vloggen

FANNY
je kunt niet zomaar uit mijn leven jatten
uitlichten wat jij interessant vindt

X
fair enough
mag ik iets inbrengen
realiseer jij
jullie
je weleens wat een macht jullie hebben
als koppel
ik bedoel als ik jou iets vertel
weet Boy het vervolgens ook
dan hebben jullie dus besproken
wat ik met jou besprak
dat voelt best eng

FANNY
dat is binnenshuis - veilig

X
jij vindt binnenshuis veilig
dat is jouw veilig
voor mij is dat andersom
de vlog is *mijn* plek
ik bestuur de verhalen daar
ik weet heel goed wat er in moet
wat niet
hoe ik deel
ik knip het zelf bij elkaar
ja er kijken 200.000 volgers naar
maar ik weet wat ik hen laat zien
wanneer jullie samen praten
moet dat in jullie bubbel passen
als koppel
in de waarden die jullie als stel delen
waarden die jullie bijeenhouden
wat van mij is dat die bubbel bestendigt
is welkom
wat van mij is dat die bubbel opschudt
wordt weggewuifd
gechargeerd gezegd
ervaar ik dat
zo
ongeveer

FANNY

ik snap niet goed
wat er onveilig aan hem en mij kan zijn
tussen ons is tussen ons
dat hoeft nergens heen

X

precies dat

DOKTER

een verstrikking openbaart
jullie zetten iets van de rolverdeling voort
Boy, wil jij?

BOY

ja wel, dank je wel

KOOR BOY

Word boos
Word boos en geef hen het comfort
waarvoor jij zwart bent gemaakt
word boos zodat je hen bewijzen kan
dat we geen van allen iets ontstegen zijn
word
word
word omdat het zijn is vastgelegd
wees de negatieve ruimte
een donkere silhouet in een schaduw
vrij om te verschijnen
in een vorm die nooit is uitgespeld

Soms vraagt je vriendin
waar ben jij
wat doe je nu
je weet dat toezichthouder, opziener
zelfs het panopticon – de geïnternaliseerde bewaker –
voortkomt uit de slavernij, de plantage
waar een tot slaaf gemaakte werd aangewezen
om toezicht te houden
toezicht is nooit juist geweest
stel je voor dat dit alles nooit gebeurd was
hoe onze ogen zouden schitteren
als we deze niet gebruikten
om mee te controleren
om mee te waken
mee te wraken
oog om oog
stel dat je het jezelf zou toestaan
het kwaad van de wereld
te reproduceren
zou je dan niet liever je handen gebruiken?

Het beste wraak verhaal is dit alles
de boel de boel laten
de boel
verlaten
de wereld van langzame verandering
achterlaten
opgeven

maar het is ook fijn
dat ze vraagt
waar ben jij?
dat iemand het heel precies
en voortdurend
wil weten
alsof je in opdracht leeft

we kunnen het niet alleen
soms denk je dat je daarom feminist bent
omdat je niet alleen wilt zijn
niet alleen wilt achterblijven

is activisme een pleister op een wond
zoals een relatie de vreemde uitkomst is van liefde
of bestaat activisme om de wond te genezen
te doen helen
zoals liefde een relatie voortbrengt

Wat jou betreft mochten je ouders best scheiden
maar uit elkaar gaan betekende ook
toenadering zoeken, naar buiten moeten
waar WELKOM een woord is dat
in graffiti door de stad gekrast staat
terwijl er hier en daar een alternatief café
een poster plaatst met 'Welkom' in drie talen
zoals de regenboogvlag vooral
een markering van beperkte plekken is
zoals iedere markering van vrijheid
de norm van beperking illustreert

en hier en daar richt iemand
met het hart op de juiste plek
(waar is dat? nooit waar jij vandaan komt
altijd waar jij aankomt)
iemand richt een stichting op
en elke keer dat iemand welkom toont
hoor je hoe geperst dit is
hoe het een antidote vormt
en een bevestiging wordt
van de heersende norm

hun ruzies verstilden

het explosieve binnenshuis werd langzaam
zoals het implosieve buitenshuis
stil aan meedoen en hard werken
mensen kunnen zo
op twee centimeter van elkaar bewegen
alsof je niet bestaat
om te kunnen bestaan
alsof onzichtbaarheid op alle fronten
uiteindelijk minder pijn doet dan het contrast
het verschil

het is niet te laat
het is niet te laat
het is te laat
het is niet te laat
het is te laat
het is te laat
het is niet te laat
een vergeet-me-nietje wordt kaalgeplukt
met grote vragen
in een kleine wereld
het is niet te laat
het is te laat
het is niet te laat
het is niet te laat
je ouders zullen niet gaan scheiden
nog meer verandering
dwing ze ertoe
dwing ze er niet toe
dwing ze ertoe
hoop is als een horloge met een smartscherm van Apple
nu denk je nog dat je het niet nodig hebt

X
mooi
maar
zie je mij echt als opziener

FANNY
He dat ging over mij

X
in de opstelling ben ik jou
ik sta nabij
maar ook een soort van ver

FANNY
een hele rare plek
Rinde heeft jou daar niet neer gezet
zo ver weg

X
jawel

FANNY
nee ik stond veel dichterbij
wij - Rinde en ik als zijn ouders -
stonden verder weg

X
Ik moest hier gaan staan
als jou zijnde

FANNY
je vertelde me ooit
dat je vroeger met glaasje draaien
expres zachtjes stuurde
manipuleren is je vak

X
ik ben niet dichterbij gekomen
ik ben hier neergezet

DOKTER
benen op de grond, ademen
X, wil jij?

X
Hoe gaan jullie staan?

DOKTER
Ik stel voor dat we ditmaal niet verspreiden
maar als één duidelijk blok achter je staan

KOOR X
Wij hebben niets te zeggen
als het aan jou ligt
hebben wij niet te zeggen
het kruis dat jij als naam gebruikt
moet ons doen dwalen
verloren, achtergelaten, zonder geschiedenis
je kijkt niet achterom
het verleden is een volle inbox
het heden is de tijdlijn
zolang die op jouw scherm past en verschijnt
'Ik kijk elke vlog van jou wel drie keer achtereen'
'I love you X I love love love you'
'ik wou dat ik jouw sproeten had'
'spuuglelijke hoer' - ook dat
dit is nu wat je bent
screenshots vervat
verschijnend zonder achtergrond

Hier komt ons vroeger
ons geheugen leeft;
het ademt
ook zonder memory card inserted

het is een meisje
het is een jongen
haar tante werd geboren als een vraagteken
en vlug geopereerd
tot een uitroepteken
ze noemen dat; *lijden* aan een intersekse variatie
de dokter haalde er vanalles bij
de gemeente ambtenaar voor het veranderen van de naam
van Kees naar Keesje
van René met één -e naar twee -e's
er werd pas adem gehaald toen zij ongesteld bleek
elf jaar ingehouden geleefd
toen kwam zij plots thuis met een vrouw
en stakte het ademen nog een keer
zo komt een witte familie uit op
I can't breathe
shit ze is gay

Je had een oudtante die als jongen geboren moest
omdat dit niet gebeurde
kreeg ze een naam
waarmee ze zich als man kon voordoen
aanmelden, adresseren, identificeren

Je noemde jezelf X omdat alles wat ingevuld kan
doorgaans verstikkend dwingend ingericht wordt
betekenisgeving en geweld
zijn aan elkaar verbonden
de categorisering van de wereld
is een scheidende praktijk
is een koloniale praktijk

Ons geheugen deelt niet in
maar beschrijft
vertrouw het koor
laat je vallen in een net van woorden
dat bereid is te veranderen

Toy Story was je favoriete film
als kind
je wilde dat er met je gespeeld werd
dat iemand haar naam onder je laars kraste
- 'van mij!' riep
Dat je uit een verpakking kon komen
- als nieuw
en opnieuw en opnieuw aan iemand verbonden raakte
iemand die je verse schoen verschillende malen merkte

je schilderde Toy Story wolkjes op de muur van je kamer
je hield van die wolken vanwege de platte rechte onderkant
een strakke lijn
vanwege de precieze controle
waarmee dromen kunnen afgebeeld
Dat huis
Een huis waarin elk gezinslid een eigen kamer had
en nooit naar buiten kwam
liefde en privacy synoniem
email leek voor jullie uitgevonden
dus kom jij hier binnen omdat je
voor het eten wordt uitgenodigd
en stuntel je met de hartelijkheid
die jou wordt aangereikt
zonder dat je er iets voor terug hoeft te doen
hoogstens de afwas
bij rijkere mensen – met afwasmachine –
zou het niets zijn
dus heb je geen rijke vrienden

Hoeveel uitgestoken handen hebben jou gegrepen
in hoeveel uitgestoken handen heb jij gebeten
handen waarvan je nooit zult weten of zij
zich wel vluchtig hadden teruggetrokken
als jij niet meteen gebeten had

Afgeschoren haar – dat hielp
op straat helpt alles niet waar
het zijn de kleine ruimtes waar het misgaat
je bent een happy freelancer, zelfstandige
omdat je ongelukkig bent in alles wat morgen
mogelijk weer gebeurt

X draait zich abrupt om
Hebben we al een oplossing bereikt:
wie heeft er gelijk?

FANNY
ik heb hem geen Zwarte Piet genoemd
waarom zou ik dat doen
hij is mijn geliefde

BOY
het probleem is niet dat we geliefden zijn
maar dat jij wit bent en ik zwart

FANNY
dat weten we toch
allebei

BOY
maar wist je dat voor mij

je wist dat ik zwart ben
maar wist je ook dat jij wit bent
was
altijd al was

FANNY

ja
ja
natuurlijk wist ik dat

BOY

werd je ooit wakker met die gedachte
jeetje ik ben wit

FANNY

ik vind het niet eerlijk
dat je nu gaat doen alsof ik mij niet mag ontwikkelen
alsof jou kennen mij niet mag beïnvloeden

BOY

ik zeg alleen dat jouw geheugen
misschien anders werkt dan het mijne
en je je dus misschien werkelijk niet herinnert
dat je mij Zwarte Piet hebt genoemd

FANNY

en als ik je nu zeg te geloven
en sorry zeg
het spijt me
begint te zingen
'het spijt me vergeef me ik zal het nooit meer doen'

DOKTER *onderbreekt*

geen ironie, alsjeblieft

X

kan je niet oprecht het spijt me zeggen

FANNY

als ik het had gezegd
zou het mij super spijten
zo erg
dat ik het niet kan hebben gezegd
sorry maar nee
het is onmogelijk
hoe kan ik nou verliefd zijn op mijn man
terwijl ik hem racistisch bejegen

X

dat kan toch juist
ik bedoel: dat je verliefd raakt op een beeld
gebeurt ook tussen witte mensen

FANNY

alsof ik verliefd zou raken op Zwarte Piet!

BOY

Zelfs dat klinkt nu ongeloofwaardig

DOKTER

Ho, even pauze

no way dat jullie elkaar nu gaan afmaken

kom op zeg

van al deze dingen die nu naar voren komen

wisten jullie allang dat ze aanwezig waren

in jullie leven

we gaan geen *Festen* spelen en doen alsof

alles nu ineens op z'n kop staat

jullie weten prima dat *de wereld* belachelijk op z'n kop staat

niet ineens gaan doen alsof je

met het verwerpen van elkaar

ook de wereld buiten zet

X

Ik moet zo gaan

maar niet vanwege emoties hoor

ik moet gewoon de laatste tram

DOKTER

Weet je waarom ik therapie geef aan

een persoon tegelijk

Omdat je zo een boel verschillende mensen verstevigt

in het volgen van een eigen waarheid

X

Maar als Fanny en Boy samenwonen in één huis, moet er dan niet één iets een beetje floreren?

DOKTER

Kwame Appiah, filosoof, stelt:

Elk mens moet aan de waarheid kunnen bijdragen

elk mens moet politieke rechten hebben

wanneer je zegt dat elk mens aan de waarheid kan bijdragen en toevoegen

moet elk mens gelijke politieke rechten hebben

Maar de waarheid moest in handen blijven van witte Europeanen

Jullie hebben mij zelf gebeld

Mij als een redder omhoog getild

Ik kan geen waarheid verkondigen

Ik kan wel zeggen: gelijke rechten

FANNY

Maar BOY houdt van koken

X
Misschien zijn voorkeur en voorliefde
pas weer van belang
nadat we gelijke rechten hebben

DOKTER
Waarom heb jij je naam in X veranderd?

X
Omdat ik verwarring wil zaaien over wie ik ben

DOKTER
Precies, je hebt controle over de verwarring die je wenst

BOY
Ze heeft me geen Zwarte Piet genoemd

DOKTER
Maar dat het verwarring zaaide
is erg genoeg

X
Echt niet

BOY
laten we zeggen van niet

FANNY
oke inderdaad
laten we zeggen van niet

BOY
status quo ik houd van jou

X
is het goed zo
goed genoeg

FANNY
ik zou het nooit zeggen

BOY
vanaf nu af aan zul je het nooit meer zeggen

X (*kijkt op telefoon*)
Shit ik moet echt gaan
wil ik de laatste tram halen

BOY
Wil je blijven slapen?

Wilt u blijven slapen?

DOKTER

Ik slaap alleen waar mijn hond bij is.

X

Is het zo'n getrainde hond?

DOKTER

ik ben niet blind

X

ik bedoelde meer
dingen oppakken enzo

BOY

Moeten we hem laten komen?

DOKTER

Dan moet mijn partner ook mee
zij slaapt niet zonder onze hond

FANNY

de hond van de burens is al even stil
ik heb 'm al een tijdje niet gehoord
dat beest blaft de hele dag

X

Ooit sliep ik bij mijn oma en opa
aan de andere kant van het land
Ik bleek mijn knuffeltje te zijn vergeten
Mijn vader heeft toen anderhalf uur in de auto gezeten
om Kuiken te brengen
Als ik dit verhaal verifieer in de familie
zegt iedereen dat het niet waar is
Maar ik weet het zeker.
Ze kunnen zich niet voorstellen dat hij dat zou doen
– hijzelf ook niet
Maar ik weet zeker dat het waar is

DOKTER

Je bent een optimist

FANNY

Met reden misschien
Als je ouders zo voor je zorgen

X

Als het waar is ben ik verwend
Als het niet zo is ben ik een optimist
Oh en als ik nu ga haal ik de laatste tram

FANNY

Ga je echt met de tram
Loop je daar nu nog naartoe

BOY

Het is best laat
het is best een stuk

FANNY

Wil je geen taxi nemen

BOY

Ik kan een Uber voor je bestellen

X

nee joh, ik ga altijd met het OV
(tegen DOKTER) Ik zie u volgende week

*FANNY en BOY lopen naar de deur, blijven staan terwijl X
buiten zicht haar schoenen aantrekt. DOKTER ruimt de borden
van tafel. Ze zet de boel op haar schoot en rolt naar de
keuken.*

X

Kennen jullie Marie Colvin?
Zij werkte als journalist in Syrië
maar overleed in een bombardement
Haar schoenen werden haar dood
die stonden volgens goed gebruik in de hal
toen de eerste bom viel, verderop in de straat
ging ze haar schoenen halen
de volgende bom belandde in de gang
haar collega in de huiskamer overleefde het wel

FANNY

dood aan schoen
dood aan bom
je hebt mijn bril nog op

BOY

je hebt 'm toch niet nodig nu

X

nee joh hier
ik kom prima thuis hoor zonder
dank je wel
dat ik 'm even lenen mocht

BOY

Ik help even met de benedendeur

BOY Loopt met haar mee. *FANNY* kijkt om en ziet de geruimde tafel. Ze pakt haar boek en gaat zitten.
DOKTER verschijnt in het horizontale, borsthoge grid van de keuken. Ze wast af. Dan loopt ze langs *FANNY* de huiskamer uit.
DONKER.

VLOG begint / *X* komt op en 'doet haar vlog'

Wow. Er gebeurde iets bizars. We hadden geblowd – dat doe ik normaal nooit – en voor ik wegging zei Fanny dat ze 's avonds laat niet met de tram gaat, in haar buurt.
Ik loop op straat, langs huizen en plotseling komt er een man zijn huis uit. Het trapje af, de voortuin in. Een hele grote man, met een spits gezicht als een hazewindhond. Hij doet het tuinhekje open, dat kraakt, lijkt het, maar hij is het zelf; mmmmmmmmm, zegt hij, mmmmmmmmm.
Ik loop door. Verstijfder dan normaal. Normaal zeg ik gedag. Ik zie een vrouw aan komen lopen, vanaf de andere kant op de stoep. Ik denk he fijn. Dan denk ik, ik hoop dat hij haar pakt. Dan denk ik, dat wil ik niet; zij en ik staan hier samen in. De vrouw slaat af en gaat een huis binnen binnen. Ik kan niet zomaar omkijken of de man er nog loopt. Ineens hoor ik gehijg in mijn rug, hij is me achterna gekomen. Ik begin met rennen, mijn laarzen stampen. In mijn vlucht kijk ik achterom. Er is niemand. Ik stop met rennen. Er is niemand. Ik kijk ook meteen of iemand me zo angstig gezien heeft. Beschamend. Ik hoorde de adem echt in mijn linkeroor. Het gehijg. Ik kan het nog horen. Het was er echt. Maar er was niemand.

KOOR

Fanny belt X en zegt: het is zo vreemd ik ga
's avonds laat normaal
altijd alleen over straat
Boy beaamt: wij zijn nooit bang in deze buurt
wij zijn nooit bang
we voelens ons weleens bedreigd
wij zijn nooit bang
we weten niet wat ons overnam
dat is wel vreemd
spooky wel
wij zijn nooit bang in deze buurt
wij zijn nooit bang

Op het scherm verschijnt

Gaslighting: Het weerleggen van een geopperde waarheid maakt mensen nieuwsgierig. Het weerleggen van een geopperde waarheid maakt de weerlegde waarheid steeds meer waar.

Wanneer de media schrijft: 'Dit is geen politiek proces', raakt men nieuwsgierig: is het een politiek proces?

Laatste scherm

*Wie niet oppert, omarmt de status quo
wie oppert, laat dromen binnen
en soms ook nachtmerries*